

העם

לשם מה לעבוד?

לא קל היה להיות יהודי. בפסח היה צורך לנסוע — לא חשוב לאן! הפקחים דאגו מראש, הפחות פקחים התרצצו ליד הטלפון...

בשביל קפלן? לשם מה לעבוד? אמר בעל מסעדה. מבחינה זו היה חג החרות לא רק סמל לטוב, אלא גם לרע — סמל להתנוונות רצון העבודה...

המעמד השני כמו כל האנשים. זה — ארץ ישראל, שלנו, אפילו אני סגור באוהל, ברוך ה', אבל — אני רוצה טוב כמו כל האנשים...

במקום הלגיון — עולים: בהמשך ההרבה הראשי של בקעה עלית, מבית הספר גאולים ואילן, נמשך שביל עפר, זרוע אבנים, לבית העולים תלפיות, לשעבר מחנה הלגיון הערבי אלעלמין...

במקום עבודה — בטלה: טיפוסית היא משפחת צמח מטריפוילי: בעל ואשתו ובתם הקטנה. הבעל היה אופה טרם עלה ארצה; כאן הפך שומר — אצל האפוסטרופוס על נכסי הנפקדים — חמשה ימים בחודש — ליהודי ושבעים גרוש ליום.

במקום מנהל — רשע: עולה אחר אומר בערבית: "חייאת ללמות הונא" (התיים כאן למות) הוא אב שש נפשות, אינו מסתדר. טוען עולה מרוקו: "עובד, עובד, לא מקבל כסף". — תשלום השכר מתעכב שבועות, חודשים.

במקום 45 — 20: משפחה אחרת, משפחת נחום, ישיבה חצי שנה במושבי עולים — אשדוד: "אין אכל — אין שום דבר. הכל — שמן, לחם, קמח, בשר קונים במגדל — אצל הערבים, בשוק השחור". חודש וחצי עבד אבי המשפחה אצל טולל בונה, אחר — "חמישה חודשים לא עשיתי דבר, היינו אוכלים, הסוכנות רשמה על השחוק".

המוסדות לא דאגו לזרעים, לבהמות עבודה, למכשירים חקלאיים — "פרות, לול?" צוחק נחום — "יבוא בעוד מאה שנה". הוא צעיר, חסון, בריא בגופו: "אני רוצה לעבוד. כל עבודה. עבודה קשה. בשביל לחיות כמו אנשים, צריך 45 לירות, יש חודש — אין לי אפילו עשרים".

במקום ירד — צער: יוסף נגיאר, עולה בצרה, עומד ליד פחוונו, מכה על ראשי המסמרים המחברים את לוחות הפה. נגיאר, שהביא עמו 150 דינאר (לירות) מערק — נותר בלא כלום. "הכל אכלתי — הגויים היו מייסרים אותנו. לכן באנו. אני יודע האבטלה, המחסור, זה קיבוץ גלויות. אנו מקבלים ייסורים באהבה — אך צריך עבודה". ולא רק עבודה — גם שיכון, כמו כל האנשים.

את חנות הממתקים שלו מכר לכיסוי הוצאות הדרך. כאן אינו מקבל רשיון לפתוח חנות, דוכן תגרים. הוא, כרוב עולי ציראק, שחיו רוב שנה תיהם ברמה של תת תזונה, חלוש: "אם יש בי כוח — הייתי שמח לעבודה". בינתיים, אין מאפשרים לו להתרגל לעבודה הקשה. ולא זאת בלבד — אשתו הפילה מרוב צער, זה היה בליל שבת, במתנה נעול הטלפון. אין כלי רכב. אחר ההפלה הקציב משרד החקלאות מנת מזון נוספת לאשתו — חמשה ליטרים חלב, עשר ביצים.

הבחירות

במקום 50 - 800. האינפלציה לא פסחה על ועדת הבחירות. כאשר נתכנסה השבוע לראשונה, נתברר כי עריכה סדירה של הבחירות לכנסת השנייה תעלה למדינה 800,000 לפחות. שלושים ושלושה חברי הוועדה, שניסו להשוות סכום זה לחמישים אלף הלירות, שעלו הבחירות לכנסת הראשונה, בינואר 1949, ניתחו את פירוט הוצאות, הסכימו, באין ברירה אחת. הפירוט: ציבור עובדים ופקידים, שיכון מתאים לוועדות הבחירות (לוועדה העליונה מחפשים דירה בת עשרה חדרים), החנת 1200 קלפיות עץ, שני מיליון מטעפות, מילוני פתקי רשימות.

דת

דתו של אדם. אחר ששה חודשים של פעולת ביסוס, יצאה הליגה למניעת כפיה דתית בישראל וסיכמה פעולותיה, תכניתה לעתיד, בידיעון שהופץ בציבור. בקונטרס, בן ארבעה עמודים, מוסברת הפעולה בציבור, שעיקרה הצהרה, המעמדה על האדם. אולם ברור שהליגה אינה חושבת שחסר



פרד מונסון, ציוני בחנויות, ספרי תנ"ך

תפק בצהירות, וכבר יצאה בהתראה נגד משתוללות הדת בירושלים והאישים העומדים מאחוריהם; חברים, הח"כ ערי זיבוסנסקי, הצליח להעביר את העניין לדיון בוועדת הפנים של הכנסת. יחד עם זה מבקשת הליגה הצעות מעשיות לפעולה, נוסף לתכניתה לארגון קוי נסיעות ופתיחת בתי קולנוע בשבת, למשל. על ידי עריכתן של אסיפות כלליות בשלוש הערים הגדולות יגובשו החברים, וביניהם גם אנשים דתיים הסבורים, כי כל כפיה

בשטח האמונה מרחיקה את האדם מן הדת, ויהו ראש מחץ נגד הכפייה הדתית, תחת הסיסמה הראשית של הליגה: "הדת — עניינו הפרטי של האדם".

לחילולים ולתלמידים הצי מחיר: אולם אין הליגה יכולה להתקיים על תכנון תה בלבד. נוסף לגיוס חברים חדשים, תוך רצון להקיף שכבות יותר רחבות בציבור, ולתביעת הבהרת עמדתן של המפלגות, המ' כיונת את מסע התעמולה שלהן לקראת הב' חירות, בבעיית הכפייה הדתית, זקוקה הליגה גם לאמצעים. לכל פעולות הליגה דרוש מימון, לעתים גדול למדי. הפתרון: כל מצטרף לליגה ית' חייב בתשלום שנתי, כיכולתו. המינימום — לירה אחת לשנה. אך חיילים ותלמידים, המהווים אחוז לא קטן בין חברי הליגה, זוכים בהנחה — אצלם המינימום חצי לירה לשנה.

אגדלו של ישו

עד עכשיו הסתפקה אגודת הצעירים הנוצ' רים בירושלים בהפיכת בניינה למרכז פעילות ספורטיבי לנוער הירושלמי, לאבן מושכת

דרכי חיים

שגשגון מדבק

"אני יודע איך הוא שיכנע אותי לקבל רעיון משוגע זה!" התפלא מנהל חברת יורדן מארץ, בעלת שרשרת תנויות הכליבו השניה בגודלה בארצות הברית. כמוהו התפלאו רבים אחרים. "הוא" היה פרד מונסון, ציוני אמריקאי, בעל רעיונות משוגעים למכביר. אחד מהם: הקמת ועד אמריקאי למען החייל הישראלי. כששלח הועד אלפי מעילי-חורף לחיילות ח"ן, שם מונסון באחד המעילים פתק, הנמין את בעלת-המעיל, ("אם את יפה") לבקר אותו באמריקה (העולם הזה 661). רעיון משוגע שני: הקמת בית ציוני אמריקה ליד הקריה, שבנייתה הופסקה בשל סירוב הממשלה לספק חמרי-בניין (למרות ששלום עבורם בדולרים), הרעיון, שמונסון מכר אותו ליורדן מארץ עלה, בשגעונו, על כל השאר: הוא שיכנע אותם להכריז, במלאות 100 שנה לקיום החברה, על "שבוע ישראל", בו תמכורנה עשרות תנויות הכליבו של החברה סחורה ישראלית. לפני שבוע הסתובב האמריקאי החייכני,



תור לאוטובוסים בתל אביב בחמסין, מצלמות

בעל המגבעת הגדולה, בתנויות ובבתי חרושת, קנה תוך 3 שעות סחורה במחיר 50,000 דולאר. בין המבחר: ספרי תנ"ך, קומקומים, חולצות רקומות, כלי כסף. "הוא לא התעניין במחירי", אמר אחד ממל' חיי בתמהון פלחני. "הוא רק בדק אם אמנם כתוב עליה מייד אין איראל".

השוק השחור

הצד הגנני של המשבט

בוקר אחד, בשבוע שעבר, יצאו אנשי המחלקה הכלכלית (ירושלם מחלקת הסיקוח של משרד הקיצוב והאספקה לשעבר) לפעולה מיוחדת במינה. המטרה: סוחרי הזהב, הסוחרים עד היום במתכת הצהובה, שהוא דבר האסור לפי הצו המיוחד של האוצר, המרשה את החזקת זהב אך לא את המסחר בו. כעבור שמונה שעות פעולה אינטנסיבית, בבתים פרטיים, לפי רשימות מוכנות מראש, ידע מטה המבצע, כי הפעולה השיגה את השיא בתולדות המלחמה בשוק השחור (כמדה שהדבר מתיחס לסכום): רבע מיליון לירות זהב "הוקפאו".

בצהרי אותו יום ישובו המומחים לעניני הזהב, מסובים לשלחן גדול, ספרו את המט' בעות השונות (שלבצליהם ניתנו קבלות רשמיות), מנו את הפולדונים, המלכיס, המל' כות, שילינגים אוסטרניים, פונט, דולרים, לירות — איחד זהב בינלאומי, שהסתייכ' שלו — רבע מיליון. הדין וחשבון גרשם ונחתם, הכסף הונסם בקופת הפלדה של המשטרה באחד הבנקים. העתונאים הוריים אצו למערכות: אחר הצהריים יצאו העתוננים בכותרות ראשיות על רבע מיליון לירות שהוקפאו.

הכתובות הועיקו את הסוחרים מזה ואת כתבי החוץ מזה. הללו הריגשו, כי בא הקץ. "בולשביזציה!" סח איש לרעהו ברחוב לילי' בלום ובמקומות דומים. "מחרימים זהב", לא אקהל, לא הספסרים, אף לא כתבי חוץ — אף אחד מהם לא שם לב למלה החדשה, שהופיעה בעתוננים והושאלה ממלון המשטרה: "הקפאה". הסכום של רבע המיליון עשה את שלו. העתונאים החלו לדרוש הסבר לפעולה, סברו כי ייעה גודלה בידם (עוד למחרת